አዳማ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ዩኒቨርሲቲ
ስርዓተ ፆታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት

እንኳን ለ2012ዓ.ም ትምህርት ዘመን በሰላም አደረሣችሁ እያልን አዲሱ የትምህርት ዘመን የሠላም የጤናና በትምህርታችሁም ውጤታማ እንድትሆኑ ምኞታችን ነው፡፡

በዩኒቨርሲቲያችን በመማር ማስተማር በአስተዳደር አገልግሎት አሰጣጥና፣ በግቢ ውስጥና ከግቢ ውጪ በሚኖራችሁ ግንኙነት ሂደት ወቅት ሊያጋጥሟችሁ ይችላሉ ተብሎ በተገመተው ርእሰ ጉዳዮች ላይ ግንዛቤ ይኖራችሁ ዘንድ ከዚህ በታች የተጠቀሱ ጉዳዮችን አስቀድመን ለማሣወቅ በማስፈለጉ በዩኒቨርሲቲው ቆይታችሁ ወቅት በምታደርጉት እንቅስቃሴያችሁ እንድትጠቀሙባቸው እንገልጻለን፡፡

ሀ. <u>ስርዓተ ፆታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት የተቋቋመበት አላማ</u>

1. ወደ ዩኒቨርሲቲያችን ለመግባባት ወርቃማ እድል የአገኙ ሴት ተማሪዎች የመጡበትን አላማ በሚገባ እንዲያሳኩ ልዩ ልዩ ድጋፎችን ማድረግ ይኸም፡-

   1.1 የግቢውን ሁኔታ አስመልክቶ ግንዛቤ ማስጨበጥና የህይወት ክህሎት፣በስነ-ተዋልዶ ጤናና በሌሎች ተዛማጅ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ስልጠና መስጠት
   1.2 ፍላጐት ላላቸው ሴት ተማሪዎች በሚመርጡት ኮርሶች ላይ የማጠናከርያ ትምህርት መስጠት
   1.3 አስፈላጊውን መስፈርቶችን አሟልተው ለሚመጡ ሴት ተማሪዎች የግንዛቤና የቁሳቁስ ድጋፍ ማድረግ
   1.4 ከፍተኛ ውጤት ለሚያስመዘግቡ ሴት ተማሪዎች ልዩ ልዩ የማበረታቻ ሽልማቶችን እንዲያገኙ ጥረት ማድረግ
   1.5 ሴት ተማሪዎች ከወንዶች ባልተናነሰ መልኩ ከፍተኛ ውጤት እንዲያስመዘግቡ አስፈላጊውን ድጋፍ ማድረግ

2. ሴት ተማሪዎች ላይ በተለያየ መልኩ በተለያዩ አካላት ጥቃት እንዳይደርስ ግንዛቤ ከማስጨበጥ ጐን ለጐን ጥቃት የደርስባቸው ሴት ተማሪዎች ካሉ በህግ አግባብ ጥቃት አድራሾች እንዲጠየቁ ሁኔታ ማመቻቸት

ፆታዊ ትንኮሳ የሠብአዊ መብቶች ጥሠት ነው!!

አዳማ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ዩኒቨርስቲ
የስርዓተ ፆታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት

ለ. <u>በዩኒቨርሲቲ ቆይታ ወቅት ከሴት ተማሪዎቻችን የሚጠበቁ ነገሮች</u>

1. የመጡበትን አላማ ጠንቅቆ በመረዳት ለስኬታማነት ተግቶ መስራት
2. 24 ሰዓታትን በአግባቡ ከፋፍሎ በስራ ላይ ማዋል ለምሣሌ፡-
   - ለጥናት፣ ለመዝናኛ፣ የቡድን ስራ ለመስራት፣ ቤተንባብ ለመግባት ወዘተ
3. የወንድም ይሁን የሴት ጓደኛ አመራረጥ ላይ ጥንቃቄ ማድረግ ለምሣሌ፡- በማስተማር መማር ሂደት ውስጥ ለመረዳዳት አቅም ወይም የተሻለ ብቃት ያላቸውን እንዲሁም መልካም ስነ-ምግባር የተላበሱትን ጓደኛ መምረጥ
4. ፈተና ከመድረሱ አስቀድሞ በእቅድ በመመራት በቂ ዝግጅት በማድረግ በየሴሚስተሩ አመርቂ ውጤት ለማስመዝገብ ያልተቆጠበ ጥረት ማድግ
5. ለተለያዩ ሱሶች ከሚያጋልጡ ድርጊት መቆጠብ ለምሳሌ፡- ፌስቡክን አዘወትሮ ላልተገባ አላማ መጠቀም፣ጫትና ሺሻ የሚጠቀሙ የቅርብ ጓደኛ አለማድረግ

ሐ. <u>ከማስተማር መማር ሂደቶች ጋር የተያያዙ ጉዳዮች</u>

1. ከመምህራን፣ከተማሪዎችና ከድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ጋር መልካም ግንኙነት ለመፍጠር ጥረት ማድረግ
2. በመምህራን የሚሰጡ ፣ በቡድንም ሆነ በግል የሚሰጠውን ስራ በፍጥነትና በጥራት ሰርቶ በግዜ ማስረከብ
3. ወደ መማሪያ ክፍል አዘውትሮ አርፍዶ ከመምጣት መቆጠብ
4. በክፍል ውስጥ በትምህርት ወቅት የነቃ ተሳትፎ ማድረግ
5. የትምህርት መሣሪያዎችን በአግባቡ መያዝና መጠቀም
6. የፈተና ወቅት ደርሶ ከመጨናነቅ ይልቅ ከወዲሁ በእቅድ በመመራት ለውጤታማነት ተግቶ መስራት
7. ከአቅም በላይ የሆነ ችግር ካላጋጠመ በስተቀር ትምህርትን በተመለከተ ከማቋረጥ መቆጠብ
8. ፈተናን በተረጋጋና በራስ የመተማመን ስሜት ለመስራት

አድራሻ፡- አዲሱ አስተዳደር ህንፃ 4ኛ ፎቅ ቢሮ ቁጥር 408

☎ ***022 211 04 61***

022 211 42 56

መ. <u>በዩንቨርሲቲዉ ዉስጥ የሚፈፀም ወሲባዊ ትንኮሳን ስለመከላከል</u>

በኢፌዴሪ ህገ መንግስትና በዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ስምምነቶች መሠረት ማንኛውም ሰው በነፃነት የመማር፤ መልካምና ምቹ የመማሪያ አካባቢ የማግኘት መብት ያለው በመሆኑ፣

ፆታዊ ትንኮሳ ተግባር በሁለቱም ፆታዎች ላይ የሚፈፀም ተግባር ቢሆንም፣ በተለይ የችግሩ ተጋላጭ የሆኑት ሴቶች በመሆናቸው ትምህርታቸውን ከወንዶች እኩል በመከታተል ውጤታማ እንዳይሆኑና ሀገራዊ ኃላፊነታቸውንም እንዳይወጡ እንቅፋት እየሆነባቸው በመምጣቱ፣

ፆታዊ ትንኮሳ የሰብአዊ መብት ጥሰት በመሆኑ፤ በተለይም በትምህርት ተቋማት አካባቢ እየተፈፀመ ያለው የወሲባዊ ትንኮሳ ተግባር ጤናማ የመማር ማስተማር ሂደት እንዳይኖር እንቅፋት እየሆነ በመምጣቱና በተለይም የሴቶችን የትምህርት ተሳትፎ ብቃትና ውጤታማነት የሚያቀጭጭ በመሆኑ፣

በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት እየተፈፀሙ ያሉ ወሲባዊ ትንኮሳ ተግባራትን ለመከላከል፣ ለመቀነስና ብሎም ለማጥፋት እንዲሁም የጥፋት ድርጊት ፈፃሚዎች ላይ ተገቢውን እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል መመሪያ ማውጣት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፣

የትምህርት ሚኒስቴር በከፍተኛ ትምህርት አዋጅ ቁጥር 650/2001 አንቀጽ 97(2) መሠረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል፡፡

ፆታዊ ትንኮሳ" ማለት ማንኛውም የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ተማሪ የሆነ ወይም የአስተዳደር ድጋፍ ሰጪ ሠራተኛ በሌላ የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ወይም የአስተዳደር ድጋፍ ሰጪ የሴት ሠራተኛ ከሌላኛው ፈቃድ ውጪ ሙያውን ወይም የተሰጠውን ሀላፊነት በመመርኮዝ /መጠቀሚያ በማድረግ /እንደማስፈራርያ ሙያውን በመጠቀም ወሲባዊ ጥያቄን እንደ ቅድመ ሁኔታ በማስቀመጥ የሚቀርብ የወሲብ ጥያቄ ወይም ሌላ ወሲባዊ ይዘት ያለው የቃል ወይም የአካል ንኪኪ ተግባር ይሆናል፡፡

""በሴት እህቶቻችን ላይ የሚፈፀሙ ፆታዊም ሆነ አካላዊ ጥቃቶችን የመከላከልና የመቆጣጠሩ ሂደት የሁሉም ዜጎች ሃላፊነት ነው፡፡

ጠቃሚ መረጃዎች

- በተመደባችሁበት የመኝታ ህንጻዎች አካባቢ ማለትም ከህንጻ ቁጥር 304-308 ባሉት ብሎኮች ስር ለንባብ አገልግሎት የተዘጋጁ ክፍሎች ከዋናው የሴቶች ቤተ-ንባብ ጎን ለጎን በተለይ በምሽት አካባቢ እስከ ፈለጋችሁት ሰአት ድረስ መጠቀም የምትችሉ መሆኑን፣

- ሴሚስተር መጀመሪያ ላይ ትምህርት ከመጀመሩ አስቀድሞ ስርዓተፆታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት በስነ-ተዋልዶ ጤና፣ በህይወት ክህሎት፣ በአጠናን ስልትና በግዜ አጠቃቀም ላይ ስልጠና ስለሚሰጥ እናንተም ከወዲሁ ስለሁኔታው በመረዳት ጥሪ ሲደረግላችሁ መገኘትና ስልጠናውን መከታተል ያለባችሁ መሆኑን፣

- በዩኒቨርሲቲው ከማስተማር መማር ሂደቶች ጋር በተያያዘ መልኩ ለሚያጋጥማችሁ የስነ-ልቦና ችግሮች (psychological and psychosocial problems)ካሉ የምክር አገልገግሎት የሚሰጡ ባለሙያዎች በተማሪዎች ጉዳይ ዲን ፣ በከፍተኛ ጤና ጣቢያና፣ በስርዓተ ፆታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት ጽ/ቤት በመቅረብ የምክር አገልግሎት ማግኘት የምትችሉ መሆኑን፣

- የመጣችሁበት አካባቢና የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ሁኔታ ሊለያይ ይችላል፡፡ የኼውም የመማር ማስተማር ስልቶች፣ የአመጋገብ ስርዓት/የመመገቢያ ሰዓት/ የአጠናን ስልት ያልተለመዱ ባህርያት፣ ከቤተሰብ የመራቅና የብቸኝነት ሁኔታ፣ የአካባቢው ማህበረሰብ ልማድ ወዘተ እስክትለምዱት ድረስ ለጊዜው ግርታን ወይም ብዥታን ሊፈጥርባችሁ ስለሚችል ይህንንም ከወዲሁ መረዳትና መቋቋም ወሳኝ ነው፡፡ ካልሆነ እያደር በግዜ ሂደት ውስጥ ለስነ-ልቦና ችግሮች የመጋለጥ ሁኔታ ሊኖር ስለሚችል በራስ የመተማመን ችሎታችሁን (self confidence) በማጐልበት ለችግሮች ሣትበገሩ የመጣችሁበትን አላማ ለማሳካት ተግቶ መስራት/መማር / ያለባችሁ መሆኑን፣

- [illegible] /[illegible]

- የተቃራኒ ፆታ ወይም የተመሣሣይ ጓደኛ(pear pressure or pear influence) ከጥቅሙ ጉዳቱ ሊያመዝን ስለሚችል የወንድም ሆነ የሴት ጓደኛ አመራረጥ ላይ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረጉ በእጅጉ ጠቃሚ መሆኑን፣

- ከቀኑ 12፡00 ሰዓት በኋላ ማለትም አመሻሽ ላይ ከግቢ ውጪ ብትቆዩ ችግሮች ሊያጋጥማችሁ ስለሚችል አስፈላጊውን ሁሉ ቀድሞ በማዘጋጀት ወደ ውጪ የሚደረገውን ምልልስ በመቀነስ የትምህርት ሰአታችሁን በአግባቡ መጠቀም ያለባችሁ መሆኑን፣

- በመማርያ ክፍል ውስጥ መምህራን በሚያስተምሩበት ወቅት ትኩረት በመስጠት ትምህርታችሁን በአግባቡ መከታተል ያለባችሁ መሆኑንና በቡድን የሚሰጡ የተለያዩ ስራዎችን የፈተና ወቅት ሳይደርስ በፍጥነት በመስራትና በአግባቡ በማቀናጀት ለተሻለ ውጤት ዘወትር በትጋት መስራት ያለባችሁ መሆኑን፣

- በማናቸውም የትምህርት ተቋማት ውስጥ ሳይዘናጉ በሚገባ ለትምህርታቸው ትኩረት በመስጠት የሚያጠኑ ተማሪዎች ሁሌም ውጤታማ (successful) ይሆናሉ፡፡ ከዚህ በተቃራኒ ፈተና ሲደርስ አብዝተው የሚጨናነቁ ተማሪዎች ከትምህርታቸው ሳይሆኑ ለተለያዩ ችግሮች ሲዳረጉ ስለሚስተዋል የትምህርት ውጤታችሁ ተበላሽቶ እሱን ለማስተካከል ሲባል ውድ ግዜያችሁን በአግባቡ በመጠቀም ለውጤታማነት ተግታችሁ መስራት ያለባችሁ መሆኑን፣

- በዩኒቨርሲቲ ቅጥር ግቢ ውስጥ በተለያዩ ቦታዎች ላይ ለተማሪዎች ተብሎ የሚለጠፍ የተለያዩ ማስታወቂያዎችን ችላ ሳትሉ በሚመለከታችሁ ጉዳይ ላይ ምላሽ እንድትሰጡ፡፡

  <u>ለምሣሌ</u> ስርዓት ፆታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት ስልጠናና ሌሎች ድጋፎችን ለመስጠት ጥሪ ያደርጋል፡፡ በዚህ ወቅት ጥሪውን በማክበር የሚመጡ ሴት ተማሪዎች ቁጥር ጥቂት ናቸው፡፡ ስለሆነም ማናቸውንም የጥሪ ማስታወቂያዎችን በግዜ መከታተሉ ጠቃሚነው እንላለን፡፡

- በማንኛውም ሰዓት በማወቅም ሆነ ባለማወቅ የሚፈፀም አካላዊም ሆነ ስነ ልቦናዊ የጥቃት ሙከራ ካጋጠማችሁ ተጨባጭ መረጃ ወይም ማስረጃ ይዛችሁ ለፅ/ቤታችን ማመልከት የምትችሉ መሆኑን

ለተማሪዎች የሚሰጡ አገልግሎቶች የሚከተሉት ናቸው

1. አዲስ የሚገቡ ሴት ተማሪዎች መልካም ተሞክሮ ባላቸውና በህብረተሰቡ ዘንድ አርአያ በሆኑ ሴት መምህራን፣ሴት አስተዳደር ሰራተኞና ሴት ተማሪዎች አማካኝነት ተሞክሮን ማካፈል
2. በዩኒቨርስቲው በተለያየ መልክ በሴት መምህራን ፣ ሴት አስተዳደር ሠራተኞችና ሴት ተማሪዎች ላይ የሚደርሰውን ዘርፈ፣ብዙ የሆኑትን፣ፆታዊ ጥቃቶችን መከላከልና መቆጣጠር
3. ለአንደኛ አመት ሴት ተማሪዎች የህይወት ክህሎትና የስነ-ተዋልዶ ጤና ስልጠና መስጠት
4. በዩኒቨርስቲው ከሁሉም ት/ቤቶች በትምህርታቸው ከፍትኛ ውጤት ለሚያስመዘግቡ ሴት ተማሪዎች የማበረታቻ ሽልማት መስጠት
5. በዩኒቨርስቲው የኢኮኖሚ ድጋፍ ለሚሹ ሴት ተማሪዎች የገንዘብና የቁሳቁስ ድጋፍ ማድረግ ህጋዊ፣የድጋፍ ደብዳቤ ላላቸው ብቻ
6. ለዩኒቨርስቲው ሴት መምህራንና ሴተ አስተዳደር ሰራተኞች በተለያዩ ርዕሰ ጉዳዮች ላይ የአቅም ግንባታ ስልጠና፣መስጠት
7. ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች በተመረጡ ኮርሶች ላይ የማጠናከሪያ ትምህርት (Tutorial class) እንዲሰጣቸው ሁኔታ ማመቻቸት
8. ፍላጎት ላላቸው ሴት ተማሪዎች የኮምፒውተርና የኢንግሊዘኛ ቋንቋ ስልጠና መስጠት
9. በአዳማ ከተማ 2ኛ ደረጃና መሰናዶ ት/ቤቶች በሣይንስና ሂሳብ ትምህርት ዘርፍ ከፍተኛ ውጤት ለሚያስመዘግቡና በፈጠራ ስራቸው እውቅና ለአገኙት ሴት ተማሪዎች የማበረታቻ ሽልማት መስጠት
10. በዩኒቨርስቲው በተለያዩ የስራ መስኮች ላይ በመሰማራት ከፍተኛ ውጤት ለሚስመዘግቡ ለምስጉን ሰራተኞች የማበረታቻ ሽልማት መስጠት
11. የምክር አገልግሎት (counseling service) መስጠት